

Τα τέσσερα κακά

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Υπάρχουν τέσσερα κακά, και εάν ο άνθρωπος έχει ένα απ' αυτά, ούτε να μετανοήσει μπορεί ούτε η προσευχή του να εισακουσθεί από το Θεό.

Πρώτο κακό είναι η **ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ**. Ο υπερήφανος νομίζει, ότι ζει καλά, ότι η διαγωγή του αρέσει στο Θεό και στους ανθρώπους, ότι πολλοί ωφελούνται με τη συναναστροφή του. Δεν κατοικεί ο Θεός στον άνθρωπο που σκέπτεται έτσι. Ο χριστιανός πρέπει μάλλον να θεωρεί τον εαυτό του κατώτερο από τα άλογα ζώα και να πιστεύει ότι τα έργα του δεν ευχαριστούν το Θεό. Άλλωστε έχει λεχθεί από προφήτη: «Πάσα δικαιοσύνη ανθρώπου ως ράκος αποκαθμένης έστιν ενώπιον αυτού» (πρβλ. Ησ. ξδ' 6). Και αν δεν πιστέψει πραγματικά η ψυχή ότι είναι πιο ακάθαρτη από τα ζώα, τα πουλιά και τα σκυλιά, ο Θεός δεν εισακούει την

προσευχή της. Και τούτο, διότι τα ζώα, τα πουλιά και σκυλιά, ουδέποτε αμάρτησαν ενώπιον του Θεού και δεν θα δικαστούν στην Κρίση. Είναι λοιπόν φανερό ότι ο αμαρτωλός είναι ελεεινότερος από τα ζώα. Τον συμφέρει, σαν τα ζώα, να μην αναστηθεί ούτε να δικαστεί στην Κρίση. Τα ζώα δεν κατακρίνουν και δεν υπερηφανεύονται. Επί πλέον αγαπούν εκείνους που τα τρέφουν. Ο άνθρωπος όμως δεν αγαπά, όπως οφείλει, το Θεό, που τον έπλασε και τον τρέφει.

Δεύτερον κακό είναι η **ΜΝΗΣΙΚΑΚΙΑ**. Εάν κάποιος μνησικακεί εναντίον οποιουδήποτε ανθρώπου, ακόμη και εναντίον εκείνου που τυχόν τον τύφλωσε, τότε η προσευχή του δεν ανεβαίνει προς το Θεό. Θα είναι πλάνη να πιστέψει πως θα ελεηθεί ή θα συγχωρηθεί, ακόμη κι αν αναστήσει νεκρούς.

Τρίτο κακό είναι η **ΚΑΤΑΚΡΙΣΗ**. Εκείνος που κατακρίνει άνθρωπο αμαρτωλό, είναι και αυτός αξιοκατάκριτος, ακόμη κι αν θαυματουργεί. Ο Χριστός είπε: «Μη κρίνετε και ου μη κριθήτε» (πρβλ. Ματθ. ζ' 1). Πρέπει λοιπόν να μη κρίνει ο χριστιανός κανένα. «Ουδέ γαρ ο πατήρ κρίνει ουδένα, αλλά την κρίσιν πάσαν δέδωκε τω υίω» (Ιωάν. ε' 22).

Ωστε αυτός που κρίνει πριν από την Κρίση, που θα κάνει ο Χριστός, είναι αντίχριστος. Εξ άλλου πολλοί που ήσαν πριν ληστές και πόρνοι, έγιναν όσιοι και δίκαιοι. Και μπορεί να είδαμε τις αμαρτίες τους, αλλά δεν αντιληφθήκαμε τις κρυφές αρετές τους και τους κρίναμε αδίκως.

Τέταρτο κακό είναι η **ΕΛΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ**. Χωρίς αυτή, καθώς λέει ο απόστολος, κι αν ακόμη λαλήσουμε με αγγελικές γλώσσες, κι αν ορθοδοξούμε σε όλα, κι αν μετακινούμε όρη, κι αν δώσουμε όλα τα υπάρχοντα μας στους φτωχούς, κι αν μαρτυρήσουμε, σε τίποτα δεν θα ωφεληθούμε (Α' Κορινθ. ιγ' 1-3).

Αλλ' ίσως να ερωτήσετε: «Πώς είναι δυνατόν να δώσει κανείς όλα τα υπάρχοντά του στους φτωχούς χωρίς να έχει αγάπη; Η ελεημοσύνη δεν είναι αγάπη;». Δεν είναι τελεία αγάπη η ελεημοσύνη, αλλά μέρος της. Υπάρχουν πολλοί οι οποίοι άλλους ελεούν και άλλους αδικούν, άλλους φιλοξενούν και γι' άλλους κρατούν μνησικακία, άλλους καλύπτουν και άλλους εμπαίζουν. Συμπαθούν τους ξένους και μισούν τους δικούς τους. Δεν είναι λοιπόν αγάπη αυτή, δεν είναι. Η αληθινή αγάπη κανένα δεν μισεί, κανένα δεν εμπαίζει, κανένα δεν κατακρίνει, κανένα δεν στενοχωρεί, κανένα δεν βδελύσσεται, ούτε πιστό ούτε άπιστο ούτε ξένο ούτε αμαρτωλά ούτε πόρνο ούτε ακάθαρμο. Αντίθετα περισσότερο αγαπά τους αμαρτωλούς και τους ασθενείς και τους αμελείς. Γι' αυτούς πονά και πενθεί και κλαίει. Περισσότερο συμπάσχει με τους κακούς και τους αμαρτωλούς παρά με τους καλούς. Έτσι μιμείται το Χριστό, ο Οποίος τους αμαρτωλούς κάλεσε σε μετάνοια τρώγοντας και πίνοντας μαζί τους.

Γι' αυτό, δείχνοντας ποιά είναι η αληθινή αγάπη, δίδαξε λέγοντας: «Γίνεσθε αγαθοί και οικτίρμονες ως ο πατήρ ημών ο ουράνιος» (Λουκ. στ' 36). Εκείνος βρέχει και για τους πονηρούς και για τους αγαθούς, ανατέλλει τον ήλιο και για τους δικαίους και για τους αδίκους. Έτσι και οποίος έχει αληθινή αγάπη όλους τους αγαπά, όλους τους ελεεί, για όλους προσεύχεται.

Υπάρχουν μερικοί που κάνουν ελεημοσύνη και στηρίζουν τη σωτηρία τους μόνο σ' αυτή, ενώ πολλές φορές αμαρτάνουν και πολλούς μισούν και το σώμα μολύνουν. Και αυτοί ασφαλώς πλανώνται ελπίζοντας στην ελεημοσύνη τους με την οποία νομίζουν ότι ευαρεστούν το Θεό.

Πηγή: Αββάς Αμμωνάς.